

Н. Балтачеева
«Теорія та практика формування і реалізації соціальної політики в Україні»*

Посилення кризових явищ в економіці України, обумовлене впливом світової фінансово-економічної кризи, призвело до загострення протиріч у соціальній сфері. Застійний характер багатьох негативних явищ в економіці, наростання деформацій у соціально-трудоцій сфері як наслідок кризового впливу становлять серйозну небезпеку соціально-економічній стабільності й злагоді у суспільстві. Дотепер в Україні відсутня цілісна концепція соціальної політики, не конкретизовано її стратегічні орієнтири, не визначено контури моделі соціальної держави.

У зв'язку з цим виникла потреба уточнення цілей і пріоритетів соціальної політики, розробки стратегічних напрямів розвитку системи соціального захисту населення і запобігання соціальній небезпеці. Цого можна досягнути шляхом розроблення відповідних механізмів реалізації ефективної соціальної політики, спрямованої на мінімізацію соціальних ризиків.

У монографії, що рецензується, обґрунтовано теоретичні, науково-методологічні, організаційно-правові засади формування та реалізації ефективної соціальної політики в Україні.

Заслугує на увагу здійснений у монографії багаторівневий аналіз, на основі якого виявлено проблемні сегменти розвитку соціальної політики на макро-, мезо- та мікрорівнях.

У першому розділі монографії викладено теоретичні та методологічні основи дослідження соціальної політики, проаналізовано еволюцію її концепції, запропоновано нові підходи до визначення сутності, структури, напрямів і ролі соціальної політики на сучасному етапі розвитку суспільства. На підставі вивчення теоретико-методологічних аспектів цієї проблеми автором структуровано механізм формування та реалізації соціальної політики, збалансована дія якого дозволяє досягти динамічної рівноваги між економічними і соціальними компонентами.

У другому розділі монографії на основі оцінювання стану формування і реалізації соціальної політики на державному рівні здійснено порівняльний аналіз динаміки соціальних показників в Україні, проаналізовано існуючу нормативно-правову базу забезпечення соціальних гарантій в Україні та її відповідність міжнародним стандартам. Автором розроблено методику оцінки ефективності бюджетних видатків на соціальну політику, яка ґрунтується на використанні методу аналізу витрат і зваженої результативності. У монографії проаналізовано зарубіжний досвід формування моделей соціальної політики в державах із соціальною ринковою економікою, з урахуванням якого запропоновано напрями підвищення ефективності соціальної політики в Україні.

У третьому розділі монографії досліджено проблеми реалізації регіональної соціальної політики, здійснено комплексний аналіз розвитку соціальної політики на прикладі Донецької області. У ході дослідження розроблено методичні підходи до визначення рейтингу регіонів України за рівнем соціального та економічного розвитку, оцінки ефективності регіональної соціальної політики, спрямованої на забезпечення повного використання наявних ресурсів.

Четвертий розділ монографії присвячено аналізу проблем корпоративної соціальної політики, запропоновано механізм формування стратегії соціального розвитку підприємства. Заслугує на увагу проведене автором соціологічне дослідження проблем реалізації корпоративної соціальної політики на підприємствах Донецької області. На основі отриманих даних автор монографії визначив наявні проблеми реалізації корпоративної соціальної політики та розробив рекомендації щодо стимулювання соціальної відповідальності бізнесу.

Є всі підстави стверджувати, що автору вдалося провести детальне, ґрунтовне дослідження соціальних процесів в Україні і надати рекомендації, які мають практичне значення.

В цілому монографія Н. А. Балтачеевої характеризується високим науково-методологічним рівнем і буде корисною науковцям, підприємцям, органам державної та виконавчої влади, працівникам соціально-трудоцій сфери, а також усім, хто цікавиться проблемами соціальної політики в Україні.

Л. Лісогор,
*доктор економічних наук,
 завідувач відділу економіки праці Інституту демографії
 та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України*

*Балтачеева Н. А. Теорія та практика формування соціальної політики в Україні: монографія / Н. А. Балтачеева / МОН України. Донецький нац. ун-т. – Донецьк : ДонНУ, 2010. – 433 с.